

Projekt

z dnia 20 lutego 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PUŁAWY**

z dnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia Programu osłonowego miasta Puławy na rzecz wsparcia seniorów 60+

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901, 535, 1693, 1938 i 2760) Rada Miasta Puławy uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Program osłonowy miasta Puławy na rzecz wsparcia seniorów 60+, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Puławy i Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr LVII/497/23 Rady Miasta Puławy z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia programu osłonowego Miasta Puławy na rzecz wsparcia seniorów 65+.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Puławy

Bożena Krygier

Załącznik do uchwały nr
Rady Miasta Puławy
z dnia marca 2024 r.

Program osłony miasta Puławy na rzecz wsparcia seniorów 60+

Podstawa prawna :

- Art. 18, ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2023.40)
- Art. 17 ust.2 pkt 4 , art. 110, ust 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2023.901).
- Strategia Rozwoju Miasta Puławy do 2030 roku załącznik do Uchwały nr XLV/419/22 Rady Miasta Puławy z dnia 28 kwietnia 2022
- Uchwała Nr XIV/436/17 Rady Miasta Puławy z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puławy na lata 2017-2025.

Cele Programu :

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy.
2. Realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Uzasadnienie realizacji Programu

W celu godnego i bezpiecznego funkcjonowania w swoim środowisku domowym osoby starsze, chore i niepełnosprawne mogą liczyć na władze samorządowe, na których spoczywa zapewnienie im wsparcia. Obowiązek taki wypływa zarówno z przywoływanych w podstawie prawnej ustaw, jak i z opracowanych, lokalnych dokumentów strategicznych. Efektywnemu zaspokojeniu potrzeb grupy seniorów, których w mieście Puławy jest blisko 14 037¹ (pobył stały: 13 996 osób, pobył stały + czasowy 14 037osób) służy wdrożenie innowacyjnych działań i narzędzi podnoszących poziom bezpieczeństwa seniorów oraz umożliwiający im jak najdłuższy pobył w miejscu swojego zamieszkania. Miasto Puławy od wielu lat podejmuje różnorodne inicjatywy na rzecz poprawy jakości życia seniorów.

Osoby w wieku senioralnym są szczególnie narażone na utratę zdrowia, w związku z licznymi chorobami współistniejącymi oraz obniżającą się z wiekiem odpornością. Instytucje

¹ Dane Urzędu Miasta Puławy Wydział Spraw Obywatelskich według stanu na dzień 31.12.2023r.

powołane do wspierania słabszych grup społecznych w codziennym funkcjonowaniu, zapewniają seniorom szereg form pomocy, finansowanych zarówno ze środków własnych gminy, w ramach zadań ustawowych – usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, praca socjalna, jak i z programów rządowych – opieka wytchnieniowa dla opiekunów osób starszych i zależnych, a także z funduszy zewnętrznych co pozwoliło na utworzenie Dziennego Domu Pomocy Dla Osób Starszych czy uruchomienie usług sąsiedzkich.

Rozwinięciem powyższych działań na rzecz seniorów będą usługi wolontarystyczne świadczone na rzecz seniorów, przez uczniów klas szkół średnich, członków organizacji społecznych oraz innych osób, które udzielając wsparcia seniorom budują i rozwijają relacje międzyludzkie oraz relacje międzypokoleniowe, uwrażliwiając innych, a szczególnie młode pokolenie na potrzeby seniorów. Działania te będą podejmowane m.in. na podstawie partnerstw lokalnych i współpracy lokalnych podmiotów na rzecz lokalnego środowiska społecznego. Dzięki partnerstwom lokalnym zostaną wprowadzane innowacyjne rozwiązania i zaspakajane będą potrzeby lokalnej społeczności w zakresie dotychczas nierealizowanym. Współdziałanie różnych podmiotów pozwoli na obiektywną ocenę występujących w gminie problemów, a co za tym idzie, pozwoli na wzajemne uzupełnianie się partnerów w zakresie działań na rzecz seniorów zamieszkujących miasto Puławy.

Program będzie wykorzystywał również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami, które dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpiecznie oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Wprowadzane w ramach Programu nowe narzędzia będą służyły wsparciu seniorów w wieku powyżej 60 roku życia, poprawie jakości ich życia oraz pozwolą jak najdłużej pozostawić osoby starsze, niepełnosprawne w ich miejscu zamieszkania.

Zasady realizacji Programu

I. Adresatami bezpośrednimi są seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

II. Zakres realizowanego wsparcia

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem m.in:

Moduł I - zaangażowanie wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II - poprawa dostępu do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu wzrost bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Moduł III - organizacja usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.

MODUŁ I

Cel

Celem Modułu I jest wsparcie seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Miasto Puławy.

W realizację Modułu I będą zaangażowani wolontariusze, w tym również działacze środowisk młodzieżowych i obywatelskich, w zakresie codziennego świadczenia pomocy osobom potrzebującym wsparcia.

Opis usługi wsparcia

Wsparcie społeczne:

- realizacja wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne przyrządzanie posiłków, zakupy, itp.);
- informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów,
- informowanie seniorów o ofercie pomocowej skierowanej do grupy na terenie miasta Puławy.

Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:

- pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Federacji Polskich Banków Żywności, Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,

- zakup i dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- zakup oraz dostarczanie seniorom ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora, dowieszenie lub pomoc w organizacji transportu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- pomoc/towarzystwo w zakresie realizacji recept,
- pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowieszeniu seniora do urzędu,

Adresaci

Adresatami Modułu I są seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu I programu:

Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach osobiście lub telefonicznie (81 458 62 01, 81 458 67 72).

Krok 2. Po przyjęciu zgłoszenia przez pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach, nawiązuje on kontakt telefoniczny lub bezpośredni z seniorem.

Krok 3. Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.

Krok 4. Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach, po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

Jeżeli pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy

społecznej – informuje o tym seniora. W takim przypadku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach wszczyna postępowanie w sprawie z urzędu.

MODUŁ II

Cel

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, która stanowi formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, które czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Ten rodzaj wsparcia ma na celu umożliwienie zdalnego monitorowania osoby starszej. Dzięki nowym rozwiązaniom technologicznym, takim jak opaski telemetryczne lub inne urządzenia bezpieczeństwa dla seniorów, pozwalają opiekunom na monitorowanie stanu zdrowia bliskich osób starszych, nawet przebywając w bardzo odległym miejscu. Urządzenia te na bieżąco kontrolują takie aspekty egzystencji osoby starszej, jak np. jej lokalizacja, puls, saturacja etc., dają możliwość szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe w postaci nagłego upadku seniora lub innych symptomów złego stanu zdrowia. Opaski dla seniorów umożliwiają szybkie połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opis usługi

W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa”.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej będą jak najprostsze w obsłudze, aby codzienne korzystanie z urządzenia nie sprawiało seniorom trudności.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” będzie połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwi połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego

najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach lub wezwać służby ratunkowe.

Adresaci

Adresatami modułu II są seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

Krok 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach dokonuje rozeznania potrzeb seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa”, przyjmuje formularze zgłoszeniowe oraz dokonuje wyboru uczestników zgodnie z przyjętym regulaminem.

Krok 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” oraz obsługi systemu u wybranego realizatora usługi lub obsługi systemu, jeżeli dysponuje już tzw. opaską bezpieczeństwa zakupioną w latach poprzednich.

Krok 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach koordynuje i realizuje zadanie na terenie gminy Miasto Puławy.

MODUŁ III

Cel

Celem Modułu III jest rozwój działań samopomocowych dla osób starszych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich. Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich reguluje Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej oraz Uchwała Nr LXVI/562/23 Rady Miasta Puławy w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistyczne usługi

opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Podmioty realizujące Program

- Nadzór nad realizacją programu – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach upoważniony przez Prezydenta Miasta Puławy do sprawowania nadzoru nad realizacją Programu.
- Koordynator i realizator - wyznaczeni pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach
- Partnerzy: szkoły, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy.

Finansowanie Programu

- środki finansowe pozyskane z dotacji celowej budżetu państwa;
- środki finansowe z budżetu gminy;
- środki pochodzące z funduszy unijnych.

Monitoring programu

Program będzie monitorowany na każdym etapie jego realizacji poprzez zbieranie wskaźników ilościowych:

- rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu;
- koszt realizacji usługi wsparcia;
- liczba wolontariuszy włączona do realizacji programu;
- poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa.

Planowane efekty realizacji Programu

- Zwiększenie wiedzy na temat warunków życia, potrzeb i oczekiwań seniorów;
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa seniorów;
- Zwiększenie liczby aktywnych wolontariuszy na terenie miasta Puławy;

- Utrzymanie osób starszych w swoim bezpiecznym środowisku domowym z możliwością zapewnienia pewnej i szybkiej interwencji w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia;
- Szeroko rozumiana integracja międzypokoleniowa.

UZASADNIENIE

Zachodzące obecnie procesy demograficzne stawiają przed jednostkami samorządu terytorialnego duże wyzwania. Odpowiedzią na te wyzwania jest program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Warunkiem przystąpienia do programu jest podjęcie przez radę gminy uchwały o przyjęciu programu osłonowego na podstawie art. 17 ust.2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Celem programu „Korpus Wsparcia Seniorów” jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy. W ramach programu realizowane są także usługi opiekuńcze poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, która zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania. Poprzez wykorzystanie nowych technologii, dostęp do narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami (opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa), możliwe jest monitorowanie samopoczucia osób starszych przez ich bliskich nawet jeśli przebywają w odległym miejscu. Takie rozwiązanie pozwala w razie konieczności na szybkie powiadomienie bliskiej osoby lub służb ratunkowych o zaistnieniu sytuacji kryzysowej. Realizacja przez gminę programu znacząco wpływa na komfort życia osób mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkających z bliskimi, którzy nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

W ramach programu świadczone są usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich w miejscu zamieszkania. Udzielone wsparcie swoim zakresem obejmować będzie m.in. ułatwienie dostępu do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, wsparcie społeczne. W realizację programu zaangażowani będą wolontariusze, w tym przedstawiciele środowisk młodzieżowych i obywatelskich, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy. Dzięki takiej współpracy oraz wymianie doświadczeń możliwe jest wypracowanie kompleksowych działań pomocowych zapewniających bezpieczne funkcjonowanie osób 60+ w ich miejscu zamieszkania.

Stanowiący załącznik do niniejszej uchwały Program Osłonowy będzie finansowany ze środków budżetu państwa, środków gminy oraz ze środków pochodzących z funduszy unijnych.

W związku z powyższym, podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne i celowe.